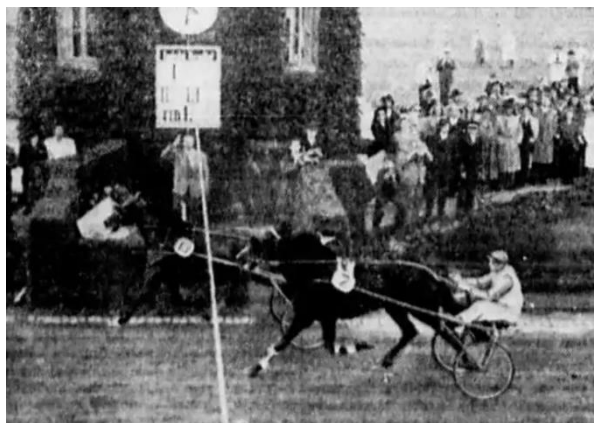

Et totalt mislykket derby i 1947

Den langvarige duel kostede alt for hårdt

Hverken vejr eller billedkvalitet på ovenstående fotos var i top, da hestene gik over mål i Travderbyet 1947. Målpassage fra Politiken og næsten tilsvarende billede fra Trav-Tidende. Ilka Nichols (Sofus Sørensen) foran Ido C (Gerhard Petersen).

Det blev et forceret og "forkørt" derby. Noget sådant var selvfølgelig sket før - og er sket siden - og sker igen. Men sjældent så voldsomt som i Trav-derbyet 1947, hvor feltets formentlig to bedste heste kæmpede så indædt undervejs, at deres kuske havde kørt færdigt før opløbskampen. Og derfor måtte køre i stald med en lang næse.

Derbyet, der nu var rykket til søndag d. 6. juli, havde tre favoritter i Isak (Hans Hansen), Indian Britton (Paul Groch) og Ilka Nichols (Sofus Sørensen), og hingstene Isak og Indian Britton havde de ideelle spor i 1. række med nr. 3 og 4, mens hoppen Ilka Nichols var belastet af anden række og nr. 13 i den linjestartslignende start med blot 40 meters opsamling!

Sporene var oplagt til fordel for hingstene, men den lange distance og en halvtung bane efter et voldsomt regnskyl før 4. løb var lige noget for den råstærke Ilka Nichols, der året inden havde vundet Kriteriet på langdistance.

Den hidsige start - skiltet med nr. 13 blev inde.

Det blev meget hidsigt med Isak i føring presset voldsomt af Indian Britton, og da ingen ville give sig, var de to heste mange meter foran resten, hvor Ilka Nichols havde indledt med galop og en gangart, der næppe kunne kaldes trav.

Fra det store publikum hørtes "hæng den ud", "hæng Sofus ud" med henvisning til Ilka Nichols gangart, mens en del Sofus-tilhængere tog til genmæle. Det var ganske almindeligt med diskvalifikationer for urent trav på det tidspunkt, og selv i min barndom/ungdom op i 1960-erne var der en del gyseligt travende heste i løbene. Publikum kom i oprør mange gange, værst en dag, der omtales i næste I-J-derbyhistorie.

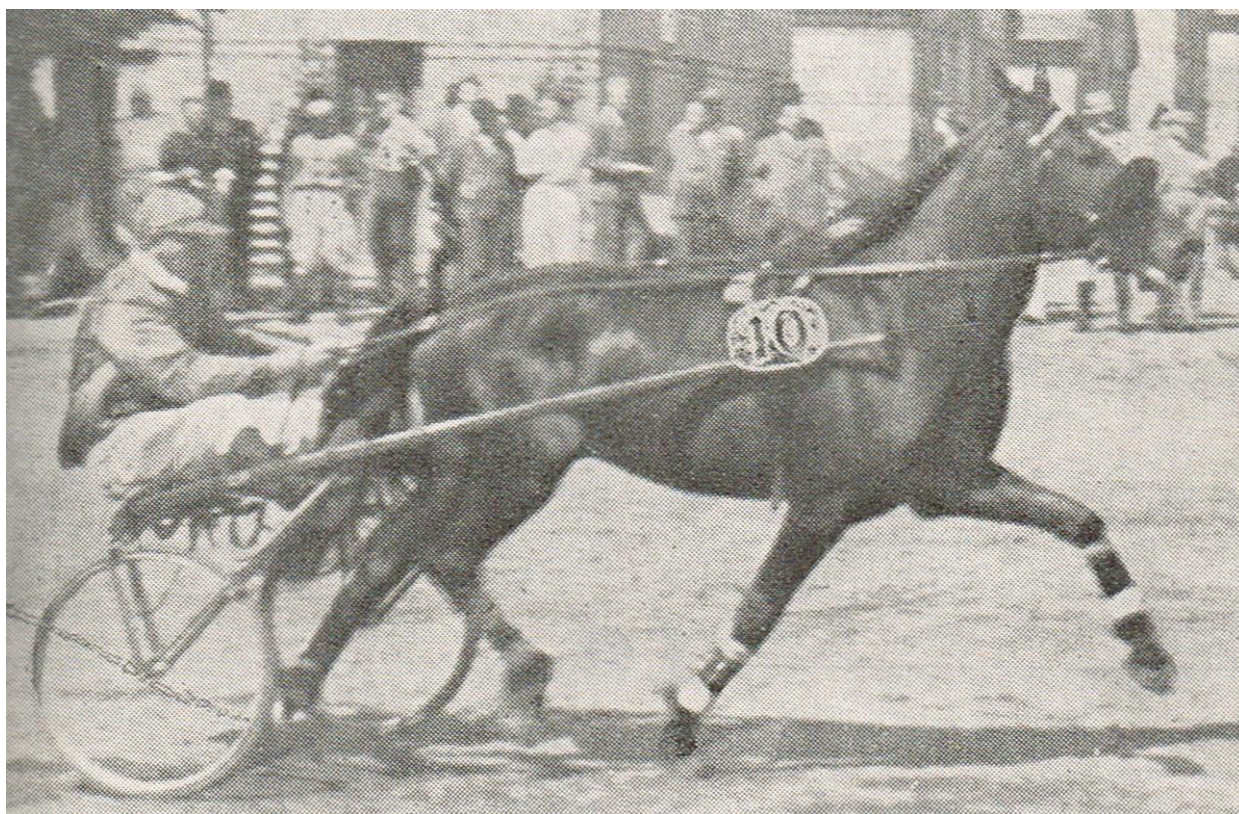
Sofus' nummerskilt 13 blev ikke hængt uden på dommertårnet (passende til udtrykket "at hænge ud"), og Ilka Nichols nærmede sig travgangart på den sidste kilometer.

Foran fortsatte duellen, indtil Indian Britton "brød ud" ved staldene ca. 7-800 meter før mål (De kørte højre rundt dengang), og så var Isak og Hans Hansen faktisk alene på banen. Men gennem opløbssvinget havde hesten en kort galop, hvorefter den sådan set gik i stå. Mælkesyren fik benene til at virke næsten umulige at flytte.

Sofus erkendte trængning - Gerhard undlod protest

Bagfra nærmede outsideren Ido C (Gerhard Petersen) og Ilka Nichols (Sofus Sørensen) sig begge. Ilka Nichols fejlede kort ved passagen af Isak, brød ud og sinkede angrebet fra Ido C - og efter hård kamp trak Ilka Nichols sig sejrrikt ud af duellen. "Kun Sofus kunne bære en sådan vinder hjem", lød det på publikumspladserne.

Sofus erkendte efter at være hejst som vinder, at han havde generet Ido C i dennes fremløb, men han gav delvis Isak's galop skylden. Og han beholdt altså sejren, måske fordi Gerhard Petersen undlod protest, da "han ikke ville vinde derby på den måde". Gerhard havde på det tidspunkt aldrig nedlagt protest mod en kollega, men i eftertanken fortrød han det vist lige præcis i dette tilfælde. Om dommerne så ville have fulgt protesten, er en helt anden sag.

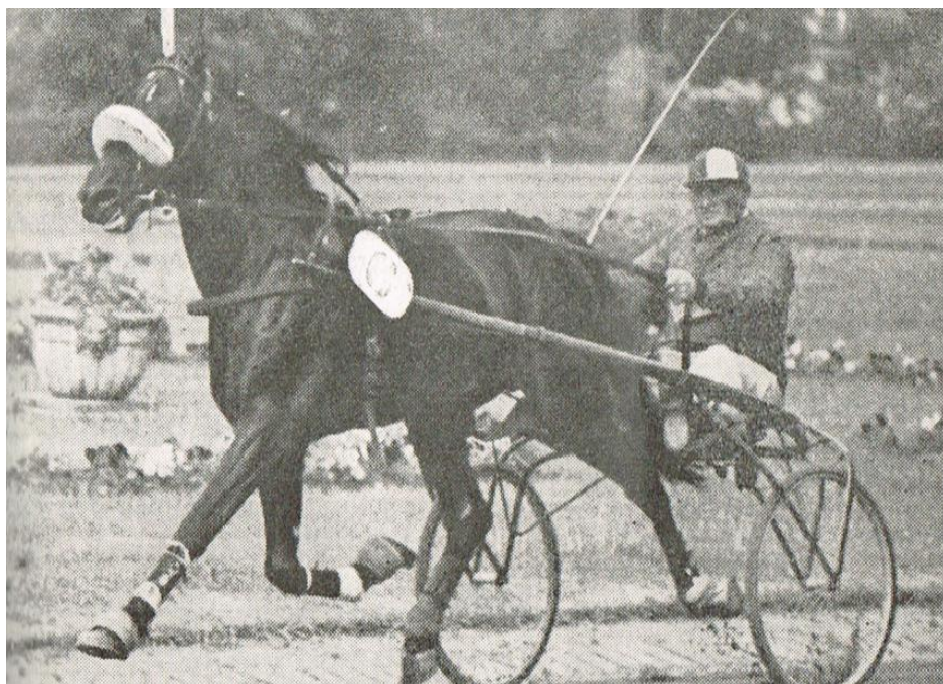

Ido C (Gerhard Petersen) kunne med protest og dommer-indgriben have været derbyvinderen 1947. Hesten havde bragt sig med i chancevurderingen ved sæsondebuten 29.maj - kun halvanden måned før derbyet.

Forkørt - og meget langsomt til slut

Da derbyet i 1928 blev vundet af Johnny Finance i 1928 i 1.32,6, er vindertiden siden dengang ikke set dårligere, nu gentog det sig med Ilka Nichols i 1.31,1 i 1947.

Da der var tre heste, der havde en præstationsevne på 1.25-1.26, havde min far Otto i Politiken talt om, at derbyrekorden 1.24,4 fra Sonny Diamond i 1936 kunne blive slået.

Øverst Isak- Hans Hansen, nederst Indian Britton-Paul Groch

Det blev den mildt sagt ikke, og med en sidste kilometer på 1.35 svarer det (i rekordudviklingen) nogenlunde til, at derbyet i år skulle blive vundet på 1.20 med en sidste kilometer på 1.23. Og Holger Danske (Michael Lønborg) vandt jo i 1.14,0 i fjor!

Til en delvis undskyldning for taktikken fra den hårdt og stædigt pressende Paul Groch med Indian Britton tjener måske kuskens erfaring fra Derbyprøven. Hans Hansen havde vundet Derbyprøven (kun ét løb dengang) fra spids på en speed efter et oppullet løb, hvor Ilka Nichols havde galoperet, og hvor Indian Britton var håbløst indelukket. Det skulle ikke gentage sig efter Grochs mening, og han havde samtidig en korrekt formodning om, at Isak ikke var stayer.

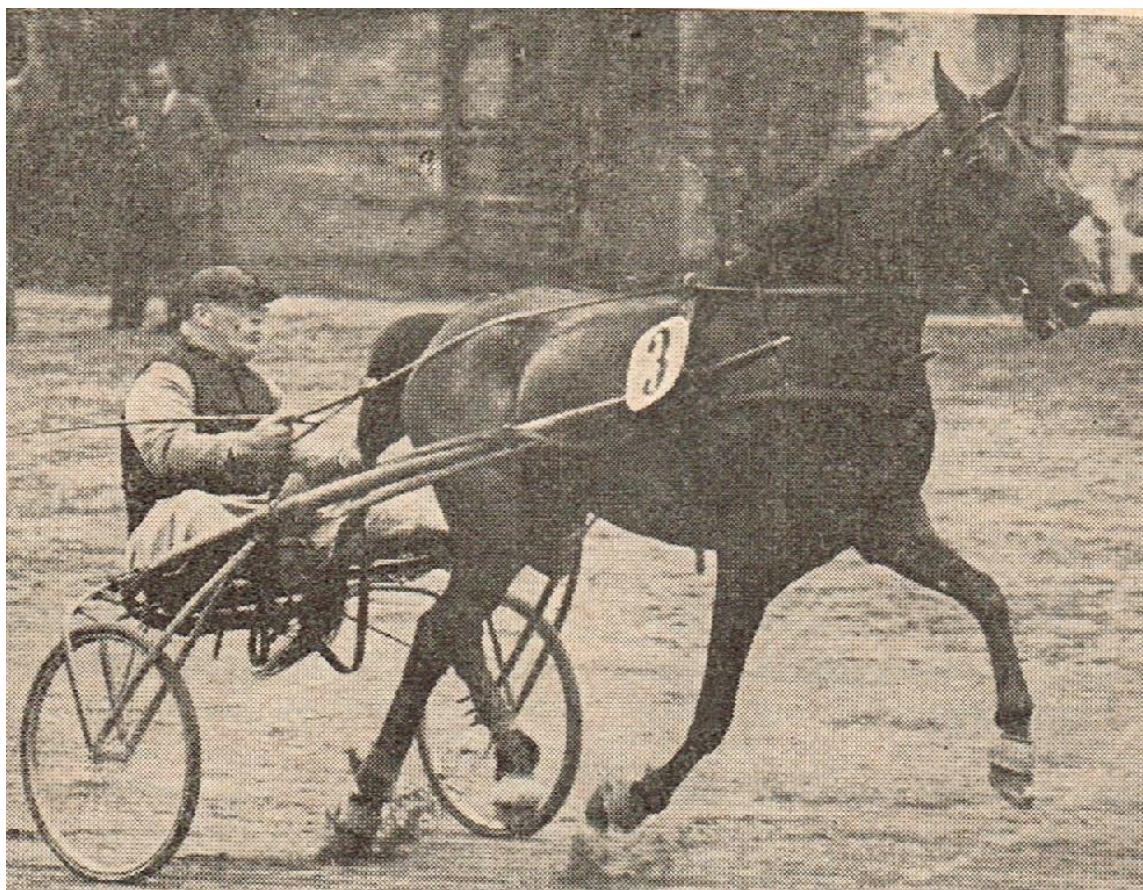
To løb senere på denne derbydag vandt Sofus med den et år ældre Hercules i 1.25,0 - ganske vist på sprint. Det illustrerer derbyets håbløse taktik.

Den rigtige derbyvinder?

Det får mig til at tænke på, at vi generelt vedtager, at derbyvinderen var "den rigtige", når løbet er overstået, og det er naturligvis vinderen, der huskes. Selvfølgelig handler det da også om at være der "på dagen".

I perioden fra 1936 til 1977 blev Derbyprøven kørt i alt 41 gange (som et enkelt løb) over 2500 meter cirka en måned før selve derbyet, og umiddelbart skulle man tro, at man dermed også tog spændingen fra selve det 500 meter længere derby - og af det ofte ville være den samme hest, der ville vinde begge løb.

Men hold nu fast. Det er kun sket dobbeltsejr 13 gange ud af de 41, dvs. kun i 32%. Nu ved jeg godt, at man i dagens travsport ville sige, at man kun kan toppe hestene til ét løb, men alligevel. Ville det samme ske, hvis man gentog eksperimentet nu? Det er nu bestemt ikke ment som en opfordring!

Ilka Nichols og Sofus Sørensen fotograferet i noget bedre vejr (Trav-Tidende)

Dobbeltvinderne var 1936 Sonny Diamond, 1937 Tella the Great, 1939 Aerolit, 1940 Bellwood, 1946 Hickory, 1954 Princess the Great, 1957 Tjavs, 1960 Bambino, 1963 Emigrant, 1968 Karina Axworthy, 1971 Nu Bangsbo, 1972 Osman Bogø, 1976 Tarok. Klart flest I starten, hvor årgangene var små.

Ilka Nichols var totofavoritten i 1947

Den elektroniske totalisator var jo ikke opfundet dengang, og det kom nok bag på en del, at de kun fik favoritodds 2,07 på Ilka Nichols. Den var spillet jævnbyrdigt med Indian Britton (21:10), mens Isak var til (30:10). I aviser og fagblade var Indian Britton og Isak klart mere tippet.

Forklaringen kan være, at Sofus Sørensen var stærkt kørende i denne sæson, og at rivalen Koster havde slettet alle fire tilmeldte i løbet af den sidste uge. Derby-publikummet vidste jo, at det ofte handlede om disse to matadorer.

Det 4. og sidste derby - og et mysterium

Det blev den fjerde og sidste danske derbysejr i sulkyen for den da 60-årige Sofus Sørensen, de foregående tre var Bella S i 1928, Patsy i 1934 og Carl Hof i 1941.

Tre hopper og en hingst, mens Kosters ti derbysejre i samme periode ALLE blev vundet med hingste. Et mysterium. Det er givetvis ikke tilfældigt, men jeg efterlyser den rigtigt gode forklaring?

Typer fra Sadlepladsen.

Meget er ændret fra 1947

Som alle ved, er meget ændret fra dengang. I løbet af det næste tiår vendtes løbsretning i forbindelse med bygningen af den ny tribune (Indvielse 1955), startvognen blev indført (1953) til det første startvognsderby i 1954, vinterløb med lysanlæg indførtes i 1956, og få år efter var både elektronisk toto og oddsindikator i gang.

Sidenhen har der været forskellige modeller for tildeling af startspor til derbyet, før den nuværende kvalifikation gennem derbyprøverne blev en realitet. Med tildeling af wildcard til årgangens hidtil bedste.

Noget, jeg i den grad hylder. Det kan ikke være rigtigt, at "årgangens bedste" kan blive forhindret i en derbystart ved f.eks. "at blive kørt ned i sin derbyprøve".

En startvogn med kun én vinge

De færreste ved vel i dag, at der i 1947 i USA blev lanceret en meget smal startvogn med en starter og en chauffør, hvor en vinge blev svinget fremad, når starten var gået. Denne startvogn havde vist en meget kort levetid. Se billedet på næste side:

